

Fæstegaarde, hvor Fæsteejeren havde Besætningen; der kan jo findes en Middelvej, som man kan blive enig om. For Jordens og Byningernes Vedkommende tror jeg som sagt slet ikke, at Krigspriserne spiller nogen Rolle, saa det Spørgsmaal kommer man nok ud over. Med Hensyn til Spørgsmaalet, om man skal regne med Ejendomsskyldansættelsen af 1909 eller med den, der nu vil ske i 1916, maa jeg sige, at naar det skal bestemmes, hvad Jorden er værd i Handel og Vandel, maa man regne med...

Formanden: Tiden for en kort Bemærkning er udløbet.

Folketingsmanden for Svendborg Amts 3die Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Wenzel Neergaard: Maa jeg til det ærede Medlem (Moesgaard-Kjeldsen) sige, at naar han siger, at det er vanskeligt, for ikke at sige ugørligt, at faa Huse, som ikke er Fæstetvang undergivne, med ind under dette Lovforslag, maa han slette Punkt 2 i § 1. Man kan lave, hvad Hokuspokus man vil, den Sag er nu saaledes.

Formanden: Folketingsmanden for Frederiksborg Amts 2den Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Moesgaard-Kjeldsen: Jeg skal til det ærede Medlem sige, at den Begrundelse, vi har for at ville have disse Huse med, er netop den Tvangsforanstaltning, som er øvet mod dem, hvorved de kommer ind under lignende Bestemmelser, som er raadende for Fæstejorden.

Kofoed: Der er nu af ærede Medlemmer diskuteret om, hvilke Brugsforhold der kan komme ind under dette Lovforslags Bestemmelser, og det samme Spørgsmaal var den højtærede Landbrugsminister inde paa ved Lovforslagets Fremsættelse. Mine Bemærkninger knytter sig til en enkelt Udtalelse i Ministerens Fremsættelsestale. Den højtærede Minister udtalte da, at der var et særligt Fæsteforhold, det saakaldte superficiære Fæste, som ikke var medtaget i dette Lovforslag, men Ministeren udtalte videre, at han var villig til at drage det med ind, hvis der indenfor det kommende Udvalg skulde være Stemning herfor. Denne Bemærkning af den højtærede Minister giver mig Anledning til at støtte Kravet om, at dette Fæsteforhold kan blive ordnet. Jeg

synes ikke godt, det kan opsættes længere; Spørgsmaalet er tilstrækkeligt undersøgt og har tidt nok været Genstand for Diskussion baade her i dette høje Ting og ogsaa i andre kompetente Forsamlinger, blandt andet i den nedsatte Fæstekommission. Jeg skal tillade mig at minde om, at Spørgsmaalet første Gang blev rejst her i Tinget af det ærede Medlem fra Rønne (Hauge) i Efteraaret 1909. Paa den Foranledning, som det ærede Medlems Henvendelse bragte, henvistes Spørgsmaalet til Undersøgelse i den Fæstekommission, som kort efter blev nedsat, og alle Medlemmerne i denne Kommission var enige om, at det var et meget uheldigt Brugsforhold, og at det burde afløses, og Kommissionens store Flertal samlede sig om et bestemt Forslag. Flertallet udtaler om sin Stilling til dette Fæsteforhold følgende, som jeg med den højtærede Formands Tilladelse skal citere: Flertallet finder det ønskeligt, at „Grundeejeren af Lovgivningen hindres i at misbruge sin Stilling ved et saadant Lejemaals Udløb til paa en Maade, der utvivlsomt har ligget udenfor Parternes Forudsætninger, enten at skaffe sig en ubillig Fordel paa Bygningsejerens Bekostning i Form af en ublu fremtidig Lejeafgift af Jorden, eller at bevirke Tilintetgørelsen af betydelige Værdier ved et Forlangende om, at de paa Grunden opførte Bygninger skulle fjernes“. Og Flertallet slutter med at udtale: „Man finder det da uden Betænkelighed at give Jordbrugeren en Adgang til efter Taksation af Jordlodden at fordre sig denne overdraget til Ejendom, saaledes som foreslaaet i Udkast A § 12“ i Kommissionens Betænkning. Det var Flertallets Stilling, og det Mindretal indenfor Kommissionen, som ikke kunde gaa med hertil, stillede sig ingenlunde paa det Standpunkt, at Fæsteforholdet var af den Beskaffenhed, at der ikke burde gøres noget ved det. Det var kun Maaden, hvorpaa man ønskede Forholdet ordnet, der var Uenighed om indenfor Kommissionen. Alle Kommissionens Medlemmer var enige om, at dette Fæsteforhold, Lejeforhold, Brugsforhold, eller hvad man nu vil kalde det, var saa uheldigt som vel muligt.

Paa Grundlag af denne Betænkning og det af Kommissionens Flertal fremsatte Forslag udarbejdede det ærede Medlem fra Rønne (Hauge) og jeg et Forslag, som indbragtes her i Folketinget i Samlingen 1913—14 og kom til første Behandling i Foråret 1914. Under denne Behandling blev der fra alle Sider udtalt Sympati for Forslaget. Den højtærede Minister udtalte, at